

Van Regels naar Ruimte

Nieuwsbrief van het programma Regeldruk, mei 2012

Met deze nieuwsbrief wil het programma Regeldruk van BZK u informeren over nieuws en de voortgang van de vermindering van regeldruk voor burgers, professionals en medeoverheden. Kent u initiatieven die helpen knellende regelgeving op te lossen en ruimte geven? Meldt het ons via postbus.programmaRegeldruk@minbzk.nl.

Inhoud

Minder informatieoverlast voor gemeenten en provincies

Minder lasten in BZK-wetten

Gemeente Aalten gaat indieningsvereisten schrappen

Uitgelicht: Goed Opgelost!

Professionals in de publieke sector vervreemd van beleid

#Regeldruk

Minder informatieoverlast voor gemeenten en provincies

Het Rijk decentraliseert. Taken en verantwoordelijkheden worden overgedragen naar provincies en gemeenten. Natuurlijk moet dat zo zorgvuldig mogelijk gebeuren. Maar ook zo soepel mogelijk, dus zonder onnodige administratieve lasten en informatieaanvragen. Hiervoor heeft de regering in 2011 de spelregels Interbestuurlijke Informatie (IBI) vastgesteld.

Een kwestie van wennen

Is er eigenlijk aanleiding om de spelregels op te stellen? We vragen het Marianne Betten, projectleider Decentralisatie binnen de Directie Bestuur, Democratie en Financiën van BZK. "Ja", zegt ze, "de aanleiding is toch de soms onnodige behoefte bij het Rijk aan controle en grip op processen die we juist uit handen aan het geven zijn. Wel begrijpelijk natuurlijk, als je bedenkt dat de taken doorgaans worden overgedragen door dezelfde rijksambtenaren die er jarenlang verantwoordelijk voor waren. Logisch dat ze zich zorgen maken over de kwaliteit. Maar dat hoeft helemaal niet. Het is hun pakkie-an niet meer. Een kwestie van even wennen dus."

Onnodige werkdruk

"Maar ondertussen", vult Guus van Bork aan, "hebben medeoverheden en uitvoeringsorganisaties wel vaak last van overbodige informatieaanvragen, tijdens het overdrachtsproces en ook daarna." Van Bork maakt binnen dezelfde Directie deel uit van het projectteam dat zich ontfenmt over de interbestuurlijke verhoudingen tussen Rijk en medeoverheden, waaronder het opvragen van interbestuurlijke informatie. "Neem de begeleiding uit de Awbz die nu aan gemeenten wordt overgedragen. Of het toezicht door gemeenten op de kinderopvang. In dat proces worden vanuit het Rijk soms vragen over de kwaliteit van de uitvoeringsorganisatie gesteld waar vervolgens weinig mee gedaan wordt. Bovendien is de informatie vaak elders te vinden. Maar het afhandelen van al die vragenlijsten levert wel

Spelregelkaarten
Interbestuurlijke
Informatie

onnodige werkdruk op voor gemeenten en provincies."

Bewustwording

Marianne Betten: "Samen werken we aan het terugdringen van deze interbestuurlijke lasten. Dat doen we enerzijds door te overleggen met de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en het IPO (Interprovinciaal Overleg), waar we signalen opvangen en feedback geven. En anderzijds door binnen het Rijk de wetgeving te beïnvloeden die rond de overdracht van overheidstaken wordt ontwikkeld. Indirect natuurlijk, door de projectteams die er op de departementen mee bezig zijn, bewust te maken van de IBI-spelregels. Het gaat erom de juiste informatie op te vragen. Wat we vooral willen voorkomen, is dat in die wetgeving onnodige controlemechanismen worden ingebouwd."

Stok achter de deur

Onlangs is een handige gids ontwikkeld die ertoe moet bijdragen dat de departementen zich beter bewust worden van de IBI-spelregels en zich ernaar gedragen. "Als dat onvoldoende helpt", besluit Guus van Bork, "hebben we altijd nog de stok achter de deur van de ministerraad."

Meer informatie over de spelregels Interbestuurlijke Informatie is te vinden op www.rijksoverheid.nl

Terug naar boven

Minder lasten in BZK-wetten

In opdracht van het ministerie van BZK heeft KPMG onderzoek gedaan naar de regeldruk van de wet- en regelgeving van BZK. Uit het onderzoek blijkt dat het haalbaar is de lasten in BZK-wetten fors te verminderen. Dit kan bijvoorbeeld door de uitvoering te vereenvoudigen. De voorstellen van KPMG leiden tot een reductie van 3,58% in tijd en ruim 73% in kosten.

De lasten voor burgers gaan omlaag

De administratieve lasten voor burgers moeten omlaag en de burgers moeten dat ook merken. Administratieve lasten zijn de lasten voor burgers om te voldoen aan de informatieverplichting vanuit de overheid. Om een voorbeeld te geven: als een burger een paspoort aan wil vragen moet hij onder meer het oude reisdocument overleggen aan de gemeente. De tijd die hierin gaat zitten zijn de administratieve lasten en deze worden uitgedrukt in uren en in kosten. De minister van BZK moet er als coördinerend bewindspersoon voor zorgen dat alle ministeries hun administratieve lasten verminderen; daar hoort uiteraard ook vermindering van de lasten van de eigen wet- en regelgeving bij.

Waarom aandacht voor de lasten in de BZK-wetgeving?

Bij de start van het kabinet Rutte heeft het ministerie van BZK er een aantal beleidsdossiers bij gekregen. Zo is de minister van BZK nu ook verantwoordelijk voor de Vreemdelingenwet, de Wet op de Huurtoeslag en de Woningwet. En juist in deze wetten en ook de Paspoortwet en de Kieswet zitten de meeste administratieve lasten. Op de totale lasten voor de burgers van de rijksoverheid brengen deze wetten zo'n 22% in tijd en 9% in kosten met zich mee. Om ook aan de eigen opgave te voldoen om de lasten te verminderen heeft BZK opdracht gegeven aan KPMG om de mogelijkheden voor lastenvermindering te onderzoeken.

Maatregelen van BZK om de lasten te verminderen

Op basis van de voorstellen van KPMG zal het ministerie de lasten in genoemde wetten verminderen, bijvoorbeeld door digitalisering van diverse handelingen. Zo worden de aanvragen voor een bewijs van rechtmatig verblijf en voor een verblijfsvergunning of wijziging ervan (Vreemdelingenwet) gedigitaliseerd. En als een aanvraag voor een verblijfsvergunning door de IND wordt afgewezen, wordt de aanvrager beter geïnformeerd over de reden ervan; hiermee worden onnodige bezwaarschriften voorkomen. Door koppeling van de Basisregistratie Inkomens (BRI) en de Basisregistratie Lonen, Arbeids- en Uitkeringsverhoudingen (BLAU) is lastenreductie mogelijk omdat hierdoor bewijsstukken over de inkomenssituatie niet meer hoeven te worden ingediend. Ook worden er afspraken gemaakt met gemeenten om het

bijvoorbeeld mogelijk te maken om een verzoek om per volmacht te stemmen elektronisch te doen. En als burgers ten onrechte als niet-kiesgerechtigd worden gezien, wordt bekeken of zij elektronisch een aanvraag voor de herziening van deze status kunnen indienen. Met Financiën worden de mogelijkheden verkend om digitaal bezwaar te maken tegen de huurtoeslag. Er zijn nog meer reducties mogelijk, maar die worden nog op haalbaarheid onderzocht.

Wilt u meer weten over de voorstellen van KPMG? Ga dan naar www.rijksoverheid.nl Daar is het volledige onderzoeksrapport te vinden.

Terug naar boven

Gemeente Aalten gaat indieningsvereisten schrappen

De gemeente Aalten is voortvarend aan de slag om de dienstverlening aan haar inwoners te verbeteren. Bijvoorbeeld door geen onnodige gegevens te vragen aan burgers. De gemeente nodigde twee medewerkers van het programma Regeldruk uit om gezamenlijk te onderzoeken of en hoe indieningsvereisten verminderd kunnen worden.

Stap voor stap

Indieningsvereisten zijn simpelweg alle gegevens die een gemeente vraagt aan burgers bij de aanvraag van een product of dienst. "Het doel van het bezoek was in de eerste plaats om de gemeente Aalten te helpen bij het verminderen van die vereisten", zegt Bijl de Vroe. "Maar daarnaast wil het programma Regeldruk de ervaringen gebruiken om een brede aanpak te ontwikkelen en die onder gemeenten te verspreiden. Bij de gemeente Aalten hebben we ons op een aantal veel gevraagde producten gericht. Namelijk: WMO, aanvullende bijstand, gehandicaptenparkeerkaarten, kwijtschelding belasting en de evenementenvergunning. Die producten hebben we stap voor stap met de betrokken medewerkers doorgenomen. En daarbij vooral gekeken naar waar de informatie voor gebruikt wordt in het proces en of die echt nodig is om een goede beslissing te kunnen nemen."

Duidelijke taal

Belangrijkste conclusie is dat de gemeente Aalten al vrijwel niets teveel vraagt. Bovendien maken ze over het algemeen goed gebruik van gegevens die al bij de gemeente bekend zijn. Van de Winckel: "Wel vallen er nog wat verbeteringen door te voeren om een aanvraag voor de burger duidelijker en begrijpelijker te maken. Bijvoorbeeld door duidelijke taal te gebruiken. Met een zin als 'De aanvrager verzoekt bijzondere bijstand in gevolge de bepalingen van de Wet werk en bijstand voor de kosten van...' wordt eigenlijk niets meer gevraagd dan 'Waar wilt u de bijzondere bijstand voor gebruiken?'. Daarnaast is het belangrijk om informatie over het product aan het begin van het formulier op te nemen en uit te leggen waarom je bepaalde informatie nodig hebt."

Rekenmodel

"De winst die de gemeente Aalten nog kan behalen, zit dus vooral in een betere dienstverlening aan de burger", voegt Bijl de Vroe toe. "Maar het programma Regeldruk wil ook graag berekenen wat het schrappen van indieningsvereisten gemeenten zelf oplevert. Dat kan met een rekenmodel dat nu in ontwikkeling is en bij gemeenten wordt getoetst op bruikbaarheid. Dit model kon in Aalten niet getoetst worden omdat de gemeente nauwelijks iets teveel vraagt. Daarom is het niet mogelijk de winst te berekenen. De winst die behaald kan worden zit vooral aan de kant van de burger." Het programma is daarom nog op zoek naar gemeenten die net als Aalten bereid zijn samen naar de indieningsvereisten van een aantal producten te kijken. "Met gemeenten die dat willen en nieuwsgierig zijn naar de kosten die ze met het schrappen van indieningsvereisten kunnen besparen, willen we graag aan de slag.", aldus Bijl de Vroe.

Meer informatie: veerle.winckel@minbzk.nl

Terug naar boven

Uitgelicht: Goed Opgelost!

De afgelopen weken is er weer een flink aantal goede voorbeelden toegevoegd aan Goed Opgelost! Hieronder een selectie en een toelichting op hoe we aan de voorbeelden kwamen.

Rob Veerdig, teamleider publieke dienstverlening in de gemeente Velsen, reageerde op een eerder artikel over Goed Opgelost! Zijn gemeente heeft alle minimaregelingen in één generiek proces gevat en in Goed Opgelost! vertelt hij wat dat heeft opgeleverd. Lees meer op www.goedopgelost.nl

Annelice Kuin, directeur van de Vereniging Directeuren Publieksdiensten (VDP), vond Goed Opgelost! een goed platform om een nieuwe vorm van dienstverlening bij de gemeente Haarlem onder de aandacht te brengen. Martin van der Plas, adviseur en projectleider e-dienstverlening, vertelt hoe het zelfbedieningsconcept in het stadskantoor van Haarlem werkt. Lees zijn verhaal op www.goedopgelost.nl

Andersom verbinden kan ook. Simone Loonstra, regeldrukcoördinator VWS Jeugdzorg, las in Goed Opgelost! over twitterend Jong Florence, een consultatiebureau in Den Haag. Loonstra benaderde Jong Florence voor een uitgebreid interview voor de RAP nieuwsbrief van VWS. Lees hun verhaal op www.goedopgelost.nl

Zelf ook een goed voorbeeld te delen? Stuur een mail aan projectleider Aty de Groot: aty.groot@minbzk.nl

Terug naar boven

Goed!
Opgelost!

Professionals in de publieke sector vervreemd van beleid

Veel professionals hebben problemen met het overheidsbeleid dat ze moeten uitvoeren. Ze vinden nieuw beleid vaak niet zinvol. Niet zinvol voor de samenleving en niet zinvol voor hun eigen cliënten. Dat blijkt uit het proefschrift van Lars Tummers 'Beleidsvervreemding: Een analyse van ervaringen van publieke professionals met nieuw beleid' waarop hij in maart promoveerde.

Beleidsvervreemding

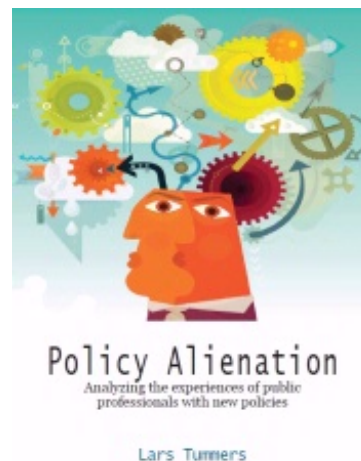
De praktijk laat zien dat veel professionals zich niet kunnen identificeren met het beleid dat ze moeten uitvoeren: ze ervaren 'beleidsvervreemding'. Tummers: "Als professionals zich vervreemd voelen van het beleid, kan dit de effectiviteit van het beleid en de prestaties van een organisatie negatief beïnvloeden. Door een hoge mate van beleidsvervreemding kan de relatie tussen professional en burger verslechteren."

Zinvol beleid

Tummers constateert, dat professionals zich vaak goed kunnen vinden in beleid dat is gericht op efficiëntie of bezuinigingen en dat ze vooral behoefte hebben aan beleid waarvan ze de zin kunnen inzien. Eén van zijn conclusies is dan ook: Richt je op het verhogen van zinvol beleid, waarmee daadwerkelijk een probleem wordt opgelost. Professionals hechten niet veel waarde aan het op strategisch en tactisch niveau kunnen meepraten over beleid. Concreetheid en uitvoerbaarheid staat voor hen op de eerste plaats. Uit het onderzoek blijkt ook dat als professionals het gevoel hebben dat ze vrijheid hebben in de manier waarop zij beleid uitvoeren, dit positieve invloed heeft op de bereidheid om dit beleid in te voeren en op hun arbeidstevredenheid.

Meetinstrument

Tummers ontwikkelde een theoretisch raamwerk van 'beleidsvervreemding', waarbij hij beleid in de zorg, de sociale zekerheid en het onderwijs analyseerde. "Een beter begrip van beleidsvervreemding, de meting hiervan en haar oorzaken en effecten zijn belangrijk voor beleidsmakers en publieke managers als zij beleid willen ontwikkelen dat professionals

accepteren," aldus Tummers.

Een uitgebreidere bespreking, met reactiemogelijkheid, van dit proefschrift is te vinden op

www.socialevraagstukken.nl/site/author/lars-tummers/

Boekgegevens: Lars Tummers, Policy alienation. Analyzing the experiences of public professionals with new policies. ISBN 978 90 818612 0 5.

[Terug naar boven](#)

#Regeldruk

Via ons Twitteraccount @Regeldruk blijft u op de hoogte van het laatste nieuws en hopen wij ook van u reacties te krijgen. Enkele opvallende tweets over regeldruk:

- koenbeekhuis10:20am Hier krijg je toch ook het heen en weer van. Van politiebureau naar gemeentehuis en vice versa. Alles voor een nieuw paspoort. #bureaucratie
- GemWestland 11:39am RT @goed_voorbeeld: @GemWestland kan als eerste gemeente in Zuid-Holland, alle papieren archieven volledig afschaffen. bit.ly/IUC8XG
- DedagvanharrieApr 22, 8:48pm #doorbraak "bouwen regel jezelf" Delft en Zoetermeer willen geen vergunning maar melding bij aan- en bouwen. www.youtube.nl
- 6:38am Tjonge, bekeuring met bedrijfs bus, ivm niet leesbare parkeervergunning, betaal verdorie 500,- p/j aan vergunning en. #geenboodschapaan

[Terug naar boven](#)

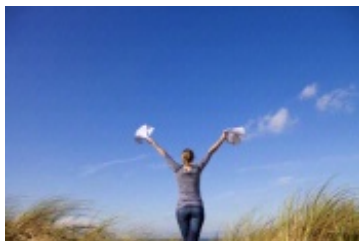
twitter

Colofon

De nieuwsbrief Van Regels naar Ruimte is een gratis uitgave van het programma Regeldruk van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De volgende nieuwsbrief verschijnt maandag 4 juni 2012

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? [Meld je dan hier af.](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor jou is bestemd. Indien je niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan je is toegezonden, word je verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.